

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

18:00	18:59	19:31	תל אביב
17:59	19:02	19:35	ירושלים
17:59	18:58	19:30	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

יום הקדוש בשנה

יום הכיפורים הוא היום הקדוש והטהור ביותר בשנה...

מלך מוחל וסולח

עודנו שרויים תחת הרושם הכביר שהותירו בנו ימי ראש השנה, בהם עמדנו נרגשים בתפילות הנשגבות של היום, והתחננו מקירות ליבנו כי אבינו שבשמים יראה את ליבנו הנפתח והמתגעגע, יקבל אותנו באהבה ויעניק לנו מטובו. אנו בטוחים כי אכן נכתבנו לשנה טובה ומבורכת, ומייחלים כי נזכה לראות את הטוב הרב שזכינו בו בימים נעלים אלה.

עתה, בהתרגשות ובדריכות, אנו סופרים את השעות לקראת היום הקדוש בשנה, יום הכיפורים. יום בו נתעלה, ליבנו יטוהר, נפשנו תזדכר. ביום אחד, נתעטף בגדי לבן ונתנתק מצורת החיים היומיומית, נשכח את התענוגות הגשמיים לצד הדאגות הרודפות, ונתכנס ליממה שכולה קדושה ואצילות, שכולה מלאה באור פסגות צלול של חיי רוחניות נעלים. ביום הזה נכבס את כל חטאי העבר, נאפס את כל כתמי ההיסטוריה, ובתשובה באהבה - נהפוך אותם לזכויות כבירות! כי ביום הזה יכפר עליכם - ויטהר את ליבנו לעבדו באמת!

לכן אנו פותחים את היום הזה מתוך התלהבות ושמחה באמירת הברכה 'שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה'. בדמעות אושר והתרגשות גואה נברך את הברכה, המבטאת את שמחת ליבנו לנוכח הזכות הכבירה שרק אנו זכינו לה. אין עוד אומה בעולם, שמלכה נותן לה הזדמנות למחוק את כל חטאיה כלפיו ביממה אחת של תשובה ותחנונים. אנחנו זכינו, ועל כן אנו מודים!

כי כן שמוחל וסולח לנו, אינו רק מלך, אלא גם אבא. ומול אבא - הכל נראה אחרת... לאבא יש רחמים מובנים על בנו, לבו גואה באהבה לבניו, ויהי מה. אנחנו זכינו להיות בניו של מלך העולם ובוראו, ולכן - בהתקרב יום הכיפורים, גואה אהבתו האמיתית אלינו, שוטפת כל חטא, מנקה כל עוון, מבירה כל כתם ומעניקה אינספור מתנות יקרות!

לשנות את הכתיבה, שאפשר לשנות את הכתיבה לשנה טובה ומתוקה.

ועדיין לא דילקב"ה, אוהבנו, בכל זה. נתן לנו הקב"ה יום אדיר בימי שנה, יום הכיפורים הקדוש שהוא יום של טהרה, יום שבו אפשר לטהר את המעשים ולהיכתב לחיים טובים. נתן לנו הקב"ה את כל היום כיפור, ועדיין לא הגיעה עת החתימה, החתימה היא רק לפנות ערב, יש לנו יום כיפור שהוא תקוה גדולה מאד **לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים!** אין דבר טוב מזה! ולעת נעילה, שאז נחתמים לחיים ולמוות, נתן לנו הקב"ה את שעת הנעילה, שמבואר בזה"ק שיש שער רחמים שסגור כל השנה כולה והוא פתוח רק לעת הנעילה! ולמה? כי עכשיו באים לחתום, ואוי ואבוי אם גם לעת הזו לא יחתם האדם לטוב. כאן בישיבה קורעים את השמים, לא אשכח לעולם את הנעילה בישיבת פורת יוסף, בעת מלחמת יום כיפור! איזה שאגות! הבנין רעד מתחינה וזעקה!

אך אליה וקוץ בה. אם כל כך הזדמנויות נתן לנו הקב"ה, ולא נצל חלילה, איזו תביעה זו! **כל כך הרבה אפשרויות לשוב ולהטהר, לתקן המעוות ומתעלמים?** רק מהתבוננות באהבת ה', כמה נתן לנו כדי לזכות אותנו בימי הדין, רק מזה לבד צריכים אנו לקרוא לקב"ה באהבה ולומר לו משכניו אחריו נרוצה! אנחנו אוהבים אותך! לא נעזוב אותך! ובימים אלו להתחזק בתורה וביראת שמים, בדקדוק ההלכה ותיקון המידות. שלושים יום שמענו את קול השופר, שכל אחד יבדוק בעצמו, האם אז משהו, איך הברכה המזון שלי? איך הבין אדם אדם לחבירו?

היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. אנחנו שומעים את השופר שלושים יום, האם זה עשה לנו משהו? היז אותנו במשהו? לא מספיק ששומעים, צריך להתעורר, צריך לדחוף את עצמו, התרועה מעוררת את הלבבות, אבל צריך לקום ולעשות תשובה, דרוש ה' בהמצאו, אין ימי רצון כאלה כל השנה. שנזכה לכתיבה וחתימה טובה.

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

עברנו את ראש השנה וכעת אנחנו נצבים לפני היום הקדוש בשנה, יום הכיפורים הוא יום של סליחה של טהרה. איך זוכים לטהרה הגדולה הזו, איך זוכים לצאת מיום הכיפורים נקי מכל חטא - "ומודה ועוזב", צריך להכיר בחטא ולהתוודות על החטאים "אשמנו בגדנו כו" אך לא די בהודאה על החטא צריך לעזוב את החטא. וזה באמצעות החרטה והקבלה לעתיד **שאדם מודה ומתחיל דף חדש**. וזה עיקר התשובה, וידוי לבד אינו שווה כלום. אדם שבא ביום כיפור, מודה על העוונות שלו, אבל אינו מתחיל דף חדש, לא משקיע מאמצים לתקן את דרכיו, לא עשה תשובה, יום הכיפורים לא יועיל לו. אדם שאומר לקב"ה, ציערתי אותך בעוונותי, אני מתחרט על כך ומצטער על כך, נכשלתי בעבירות אבל אני עוזב אותם, אני רוצה להיות בן שלך, אני רוצה להתקרב אליך, זוהי תשובה שמתקבלת!

כל יהודי, אפילו הוא מהרחוקים ביותר, יש להם ניצוץ, חלק אלוך ממעל, והם מאמינים בתוך תוכם. אפילו הכופרים ביותר רצים לרבנים ולכותל המערבי בעת צרה. אדם שאינו מאמין הולך לכותל? כל יהודי בעומק נשמתו מאמין בבורא עולם. אבל כשהחיים לפניו הוא שם פס על הכל, ורק בעת צרתו הוא מתעורר. קראתי בשעתו, קיבוצניקים רחוקים לגמרי, במלחמת יום כיפור, **תחת אש הפגזים התפללו וצעקו לישועה, כשיש צרה בוקעת האמת החוצה**, אנשים רצים לקדוש ברוך הוא, הנשמה היהודית מתעוררת כשקליפת הגאווה נסדקת.

כמה הקב"ה אוהב אותנו! בר"ח אלול עלה משה השמימה וירד ביום כיפור ואמר לו הקב"ה סלחתי כדברך, ארבעים ימים אלו הם ימי רצון גדולים, נתן לנו שלושים ימי אלו, ימי רצון גדולים מאד. ולמה? כי הקב"ה חפץ בחיים ורוצה שיהיה לנו שנה טובה. הגיע יום הדין, כבר נכתב הדין. הקב"ה לא עושה מיד כתיבה וחתימה, כבר היה שלושים ימים מספיק? לא! רק כתיבה, יש עוד הזדמנות לתקן עוד לא נחתם סופית. ואחר הכתיבה אמנם יותר קשה, הרבה יותר קשה למחוק מאשר לפני הכתיבה, ומי יודע אולי נכתב משהו לא טוב? נתן לנו הקב"ה עשרת ימי תשובה, ימים שהם ימי רצון עוד יותר גדולים! והאת

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

כיצד להסתדר עם החושך

את הבלבול, יבריא את הנסיונות, יעניק לנו כוחות להתמודד מול תעתועי היצר והתחכמויותיו. האור הזה הוא בר השגה, והוא - אור התורה!

המאור שבה מחזיר למוטב, מאיר את חיי היום יום, פותח אלומה בוהקת על חיינו, ונותן לנו את הכוחות להתמודד. מול אור התורה - כל כליו של היצר לא יצליחו, כל בלבולו יירטעו לאחור. יהודי שמחובר לתורה ומתחזק בתורה - הוא איתן בהרבה, עמיד ומבוטח, שמחת החיים שלו מגינה ומצילה אותו מכל נסיונות היצר!

את יום הכיפורים נפתח בהתרפקות על ספרי התורה, בבקשת סליחה כי לא השתמשנו בכלי הזה מספיק, כי לא הסתייענו בו במידה מספקת כדי להתמודד ולהתגונן. את בקשת התשובה אנו פותחים במילים 'השיבו אבינו לתורתך' - כי כשנשוב לתורה ונתחזק בה - יהיה לנו הרבה יותר קל כל ההמשך: 'וקרבנו מלכנו לעבודתך', כמו גם לזכות ל'והחזירנו בתשובה שלימה לפניך'...

בעומדנו בימי התשובה ותיקון המעשים, כשכל לב יהודי רוטט בהתרגשות וחזון בתשובה על חטאיו, רצוי שנזכור את המשל הזה, אותו סיפר הרה"ק רבי בונם מפשיסחא זי"ע, כדי שנחפש את הדרך לקדוה החוצה ולמצוא קצת אור, את אור התורה.

הבה נחפש היכן נוכל להוסיף אור: כיצד נוכל לחזק את לימוד התורה, כיצד נוסיף עוד שיעור תורה, כיצד נחזק יותר את עמלי התורה, כיצד נתרכז טוב יותר בלימוד התורה. זה החלק בו נוכל להוסיף אור, וכך - עם הגברת האור, יידחה כוחו של החושך, ינוס מפנינו היצר ותחבולותיו...

אך לא רק לומדי התורה, גם נשות ישראל יכולות לפעול להוסיף באור התורה. יש להן תפקיד חשוב בעידוד בעליהן וילדיהן היוצאים ללמוד, בדאגה מסורה לצרכיהם ובתרומתן החשובה בויתורים מורכבים לפעמים - כדי לאפשר לבעל להוסיף בתורה. בכך הן הופכות שותפות חשובות בהגברת אור התורה, וגם הן זוכות לתוספת האור המעניקה להן כלים להתמודד עם נסיונות היצר!

כשאנו רוצים לשוב בתשובה ולהתקרב לאבינו שבשמים, בוודאי שעלינו להתחרט, להתוודות, ולקבל על עצמנו כי העתיד יהיה טוב יותר. אך כדי לצאת מהחושך - הגה הכלי, זו הדרך: הבה נוסיף את אור התורה. זהו האור שישנה את תנאי חיינו, ויהפוך אותם למאושרים ורוחניים יותר!

התסכול הרב, הוביל את האסיר 'החכם' להתרעם על האסיר הנוסף השוהה עימם, ופנה אליו בטרוניה: 'הרי שלושתנו כאן בתא, אני ואתה סובלים יחדיו מבורותו וטעויותיו של חברנו לתא, ולכן אני מנסה להתמסר ללמוד כיצד למשש, כדי שגם הוא יוכל איכשהו להסתדר בעלטה הנוראית ובחושך המוחלט השורר כאן. אך אני נושא בעול הזה לבדי' - -

למה שלא תתנדב לסייע? - מחה האסיר 'החכם', 'הרי אתה רואה שאינני עומד בקצב, הסוהרים הללו מתחכמים ומביאים מזונות וכלים ממינים שונים עד שאנו מתבלבלים שוב ושוב, מדוע אתה לא עוזר לי ללמד את המסכן? אולי הגיע הזמן שתפסיק לגרד את הקירות בשעמום, ותסייע לי ללמד את חברנו איך להסתדר בעזרת חוש המישוש?!

השיב לו האסיר: 'אתה אולי מורה טוב, אך אני אספר לך מה אני עושה לפתור את הבעיה, ותגיד לי את חוות דעתך... אתה מנסה ללמד אותו להסתדר בחושך, אך כל עוד כה חשוך כאן - לעולם יצליחו להתחכם איתנו ולהגיש לנו כלים לא מוכרים, מזון לא מוזהה, והתוצאות לא תאחרנה להישפך וללכלך... במקום זאת, אני עובד במרץ לקדוח חור קטן שדרכו ייכנס אור - - -

תגיד לי אתה אם אינני צודק: הרי ברגע שיחדור לכאן קצת אור - כל הנסיונות לבלבל אותנו לא יעילו! אנחנו נוזה כל כלי, נכיר כל מנה, ונסתדר מצויין, בלי חוש מישוש ובלי למידה מורכבת! אם ייכנס לכאן אור - איש לא יצליח לבלבל אותנו יותר! האם זה לא חכם יותר לפעול כמוני?'

אנחנו מצויים כאן, בעולם הזה, והסוהר המציק לנו הוא היצר הרע. הוא מחשיך את הסביבה, מתחכם, לא חדל מנסיונותיו להכשיל אותנו, לגרום לנו להתלכלך... אנו מנסים לשמור את העיניים, ובטוחים כי אם רק נשנה את צורת הנסיעה בבוקר - יקל עלינו להתמודד. אך אז מגיע היצר היצירתי, ומציב מראות אסורים גם בדרך החדשה...

יהודי בטוח שאם רק יעבור לדירה גדולה ונעימה - הוא יהפוך לחכם ושלם. וכשזה קורה - הוא מגלה שם שכנים נרגנים, שמעמידים אותו בנסיונות קשים ביחסו אליהם, מדי יום ביומו... ככל שאנו מתמודדים מול הנסיונות - יצרנו הרע מתגבר ומתחדש, מתחכם איתנו, מעמיד אותנו בנסיונות חדשים שלא הכרנו בעבר, וכפי שאמרנו חז"ל: 'יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום!'

לכן, המשימה הראשונה שלנו, היא להאיר את אפילת היצר. להכניס אור לתוך עולמנו, אור שיניס

התא הקטן היה צפוף וטחוב. ריח לא נעים שלט בו, וגם יצורים קטנים ועוקצניים הסתובבו בו בחופשיות. בתוכו, כאובים וצפופים, ישבו שלושת העבריינים שנכלאו כאן עד להודעה חדשה...

אך הצפיפות והטחוב, הסירחון והזוחלים, נחשבו לבעיה הקטנה. קשה מכל היתה העלטה הסמיכה, האפילה ששררה בתא בכל שעות היום והלילה. מדי בוקר נפתחה הדלת כדי חרך צה, הושלך מעט אוכל פנימה, ומיד נטרקה הדלת במהירות בקול שקשוק מפתחות, והחושך המוחלט שב לשליטה מליאה...

קשה לשרוד בתא כלא צפוף ומחניק, קשה עוד יותר לעשות זאת בחושך כה סמיך ואימתני... בנוסף לכך, הסוהרים לא נתברכו ברחמים, והחליטו להקשות עוד על האסירים ושלחו את מזונם בצירוף כלים לא לגמרי מתאימים, כך הגיעה קערת מרק מלווה במזלגות, כשרק מצקת ענקית אחת הוצמדה לקערה. כך הוגש להם לאסירים האומללים עוף, כשכלי האוכל היו מעורר ומברשת...

בכל יום, נדרשו האסירים לשפע יצירתיות, כדי להצליח לאכול מהמזון בכלים המשוניים הללו, ועוד בחושך מוחלט. חוש המישוש עמד להם לעזר, דרכו זיהו מדי יום הן את המזון והן את הכלים, וניסו לחבר ביניהם. אלא שרק שניים מהם התברכו בחוש מישוש מחודד, ואילו האסיר השלישי - ממש לא הצליח להסתדר...

הוא ביקש מהם לסייע, ואחד האסירים נחלץ לעזרתו. מדי יום ניסה ללמוד פרק בהלכות מישוש באפילה, כיצד תופסים את הכלי במרכזו, ממששים ביד לכיוון הקצוות, עד שמבינים מה הידית ומה החלק הנוגע באוכל. אחר כך ניסה ללמד להבחין בין התחושה העוקצת של מזלג משונן, לבין התחושה החלקה של כף, ועד לתחושה הכואבת של סכין חדה...

במשך כמה שבועות, ניסה האסיר 'החכם' ללמד את חברו, אך הסוהרים היו מחוכמים ויצירתיים ממנו. ביום בו הבין האסיר מהו שניצל וכיצד הוא נחתך - החלו הללו להגיש דווקא מרק, שנשפך על האסיר הטועה, וניצוצותיו הגיעו גם לשני חבריו הנרשבים... ביום בו הבין המסכן כי מרק נאכל בכף ואיך לזהותו - החלו להביא פסטה, שהחליקה מהכף בקלות והפכה לעיסה דוחה על רצפת התא...

הימים חולפים, והאסיר המלמד כמו האסיר הלומד, הפכו מתוסכלים. כל יום מגישים כלים אחרים ומזון שונה, והם אינם מצליחים להדביק את הקצב וללמוד את הפרטים לאשורם... האסיר ממשיך להיחתך, חבריו ממשיכים להתלכלך, המזון לא מגיע לפי, הוא נותר רעב, ונכשל בנסיונות הלמידה פעם אחר פעם...

מדריך לחיים

הרב אהרן פרידמן

כיצד נראה כפייתיות - המשך

עיסוק מוגזם בסדר וניקיון - הסובלים מכפייתיות בתחום זה מקפידים לסדר דברים שוב ושוב, בצורה סימטרית למשל, גם כשאין שום צורך ותועלת בכך. זה עשוי להיות סידור קפדני של חפצים בבית, של בגדים בארון או של פריטים במגירה, לפי סדר הצורות, הגדלים והצבעים. וזאת אף כאשר הדבר גוזל זמן רב ומגיע לאבסורדים, כמו מדידת המרחקים שבין הכוסות בארון. יש שיעשו זאת גם בסידור המזון על הצלחת, בהרגיש צורך עז לוודא שכל מאכל מונח במקומו ה"נכון" וה"מדויק".

ראיתי אחד שהיה מסדר את המגירות בחדרו בצורה קיצונית, כשהוא מקפיד ששום דבר לא יהיה מונח על דבר אחר ב'קומות'. כל החפצים היה מוכרחים להיות זה ליד זה, ולא "חלילה" זה על זה "בצורה מבולגנת". כדי שהסדר לא יופרע, הוא היה פותח וסוגר את המגירה לאט לאט, וגם אחרי הסגירה, הוא שוב היה פותח אותה לוודא שהכל נשאר במקומו כראוי ושבעת הסגירה שום דבר לא זז חלילה. הוא לא ידע מה זה משנה כל כך, אבל סיפר שאם הוא אינו עושה כן, הוא מרגיש חרדה עצומה ואינו מסוגל להתרכז במשהו אחר, ורק לאחר שהוא חוזר ובודק אם הכל מסודר הוא נרגע.

יש שלאחר סידור הדברים סוף סוף לשביעות רצונם, נזהרים שלא לנגוע בכלום. במקרים מסוימים עד כדי כך, שאפילו ייזהרו שלא להיכנס לחדר כדי לא להרוס "חלילה" את הסדר בטעות.

וכן יש אובססיה, שכאשר הם קוראים משהו, הם מוכרחים לעשות זאת לפי סדר מסויים דווקא. למשל, אם יתחילו לקרוא כרוז ברחוב, הם יהיו "חייבים" לקרוא אותו מהשורה הראשונה עד השורה האחרונה, ברצף ובלי הפסקה. ראיתי אחד שבעת הליכתו ברחוב היה "חייב" לקרוא כל כרוז שהיה תלוי על הקירות ועל הלוחות המודעות, כשהוא מתחיל את קריאתו מהתאריך ועד חתימת המפרסמים למטה. בלי להחסיר אף מילה (נסו לחשב כמה זמן ארך לו לעבור רחוב ירושלמי טיפוסי, ותבינו מדוע הוא זעק לעזרה). סיפר לי אדם, שכאשר הוא לוקח סידור כדי להתפלל בו, הוא "חייב" לקרוא את שמות נותני ההסכמות ולבטא את שמם ואת תאריהם, כי אם הוא לא יעשה זאת, משהו איום עלול לקרות לאחד מבני ביתו באותו יום, למה? ככה.

לפעמים הכפייתיות מתבטאת ב"חוקים" מוזרים עד מאוד, ומחמת הבושה מנסה האדם להעלימה מעין כל רואה, אף שהוא מרגיש דחף עז לעמוד ב"חוקים" בלי לחרוז מהם אף כקוצו של יו"ד. למשל, בעת ההליכה ברחוב - לדרוך רק על מרצפות בצבע מסויים ולא על מרצפות האחרות, או לעלות במדרגות רק בצד מסויים ובסדר מסויים (שתיים שתיים דווקא). לפעמים הם עושים זאת סתם כך, ללא כל סיבה, ולפעמים זה מלווה במחשבה טורדנית שאם לא יקפידו על כך, יקרה משהו מסויים.

כמובן שיש הרבה דוגמאות בנושא הזה של "כפייתיות" ואין המקום יספיק להאריך בהם, נקח מחשבה על פעולות שאנו עושים האם הם מגיעים ממקום טוב או לא.

פינת ההלכה

הרב רועי גנון

הלכות יום כיפור

א. ביום הכיפורים ישנם חמישה איסורים: אכילה ושתיה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ותשמיש המיטה. וכן אסור לעשות מלאכה כמו ביום שבת וכל העושה מלאכה במזיד חייב כרת, ואין הבדל בין יום הכיפורים לבין ליל יום הכיפורים בכל הדברים הללו, ואין הבדל בין האנשים לנשים.

ב. מצוה מן התורה להוסיף מחול על הקודש ביום הכיפורים, ולקבל את כל האיסורים שאסורים ביום הכיפורים כמה דקות לפני השקיעה, וגם לנשים יש מצוה תוספת מחול על הקודש, ולכן יפרשו מכל מלאכה כמה דקות לפני השקיעה ויקבלו על עצמם את קדושת יום הכיפורים.

ג. קטן מגיל 13 וקטנה מגיל 12 חייבים לצום כשאר כל האנשים (אלא אם כן הרופא קבע שיש סכנה בכך), וקטן מגיל 12 וכן קטנה מגיל 11 יתענו עד חצות יום או כפי כוחם, וקטנים בגיל 9-10 יתענו תענית שעות, ואם הם פחותים מגיל 9 לא צריכים להתענות כלל אפילו אם הם רוצים צריך למחות בידם.

ד. אסור לרחוץ במים ביום הכיפורים, בין בחמים בין בצונן, בין כל גופו בין מקצת גופו, ואסור אפילו להושיט את אצבעו למים, וכן אסור לטבול במקוה ביום הכיפורים, וכל מה שאסרו זה דווקא רחיצה של תענוג, אולם אם ידיו מלוכלכות או שנוסף לו דם מהיד או מהאף וכדומה מותר לו לרחוץ כיוון שאין זה רחיצה של תענוג, וכן תינוק שעשה צרכיו והתלכלך מותר לשוטפו.

ה. כאשר קם בבוקר נוטל את ידיו שלוש פעמים עד סוף קשרי האצבעות (ולא ירחוץ את כל פרק היד כאשר נוהגים כל השנה), ויברך על "נטילת ידים", וכן כאשר יוצא מבית הכסא אחר עשיית צרכיו יטול עד סוף קשרי אצבעותיו, ואין לשטוף פניו בקומו מהשינה וכדומה, אבל להעביר מים על עיניו כדי להסיר הלפלפולים מותר, וטוב להחמיר שבמוצאי יום הכיפורים יטול את ידיו שלוש פעמים עד הזרוע, וכהן שעולה לדוכן נוטל ידיו כרגיל עד סוף הפרק.

ו. אסור לנעול סנדל או מנעל של עור ואפילו אם לובש גרבים ועליהם נעלי העור אסור לעשות כן, וגם האישה אסורה לנעול מנעלי עור, וכן טוב לחנך את הילדים הקטנים שלא ינעלו מנעלי עור, ובמקום שמצוים שם עקרים ונחשים מותר לנעול נעלי עור כאשר יוצא לרחוב כדי להגן על רגליו, ומנעלי בד או גומי מותר לנעול ביום הכיפורים, וכן נעלים שיש עליהם למעלה רצועה של עור (קבקים) מותר לנעול ביום הכיפורים.

ז. ביום הכיפורים יש לברך ברכת "שעשה לי כל צרכי" אף על פי שאינו נועל נעלים של עור, ומי שנעל נעלי בית ביום הכיפורים (ולא נעלים מבד) טוב להחמיר שבמוצאי יום הכיפורים ינעל בפרק זמן מועט נעלים מעור.

ח. אסור לסוך בשמן ביום הכיפורים, ואפילו מקצת גופו, וכן אין לשים קרמים וכל מיני משחות לצורך ריח טוב, אלא ישים מערב יום הכיפורים.

ט. מותר לשאוף טבק ביום הכיפורים, וכן להריח בשמים, ואדרבה יש בזה מצוה כדי שיוכל להשלים למאה ברכות, ויכול לברך עליהם כמה פעמים ביום ובלבד שיהיה הסח דעת בין פעם לפעם.

י. ביום הכיפורים צריך לנהוג עם אשתו כדון שאינה טהורה (ולכן אין לישון עמה במיטה אחת בין ביום בין בלילה) ובמקום צורך מותר להעביר מידו לידה.

יא. אין לאכול ולשתות במוצאי יום הכיפורים קודם שיעשה הבדלה על הכוס, וגם נשים חייבות בהבדלה ויכולות להבדיל לעצמן. אולם מי שהוא צמא ביותר וקשה עליו לחכות להבדלה יכול לשתות מים קודם שיעשה הבדלה (לאחר שיצא כבר הצום).

יב. אין לברך על בשמים במוצאי יום הכיפורים.

יג. צריך לברך ברכת "מאורי האש" על הנר, ודווקא על נר ששבת דהיינו נר שהיה דולק מערב יום הכיפורים, או שיוכל לברך על נר שהודלק מנר שהיה דולק מערב יום הכיפורים, ואם אין לו נר ששבת אין לו להדליק נר במוצאי הכיפורים ולברך עליו ברכת "מאורי האש", ולכן אם אינו מוצא נר ששבת יכול להבדיל ללא ברכת מאורי האש ולחפש אחר זמן נר ששבת.

ישנם הרבה דיני תפילה ביום זה, אולם נציין שני דברים שצריך להיזהר בהם:

יד. צריך לעמוד בכל ידיו וידידיו, ולכתחילה אין להישען או להיסמך על איזה דבר, אולם חולה או זקן שקשה להם לעמוד רשאים, ויכה בנחת באגרופו כנגד הלב (שזה כ-4 אצבעות מתחת לדד השמאל), ויכוין מה שמוציא מפיו ויתכוין לשוב בתשובה על חטאיו.

טו. בתפילת מוסף בחזרת הש"ץ נוהגים לכרוע על הארץ בשעה שהשליח ציבור אומר "והכהנים והעם..", וצריך להניח איזה דבר שיהיה מפסיק בינו לבין הארץ כגון מגבת או סדין וכדומה, כדי שלא יהיה משתחוה על הארץ.

הקב"ה "האם אתה רוצה שאחריב את העולם ותייוולד מחדש, ואולי ונייוולד בזמן יותר טוב, במזל של פרנסה ועושר וכו'", שאל ר' אלעזר את הקב"ה "האם נשאר לי לחיות יותר ממה שכבר חייתי" אמר לו הקב"ה "השנים שכבר חיית מרובים ממה שאתה עתיד לחיות", אמר לו ר' אלעזר "אם כך אני לא רוצה, אני מעדיף לגמור כך את התיקון וזהו".

מכאן נלמד שאדם לא יכול לשנות בשום אמצעי גשמי את מצבו, לא להוסיף ולא להוריד, וגם לא להרבות או למעט, לקחת או להביא, ואם יש אפשרות לאדם לעשות שינוי, זה רק באמצעי רוחני. ולמה? מסביר המהר"ל כשאדם חוזר בתשובה הוא ממעט את הנאות גופו, הוא ממעט בדיבור בשינה ואכילה, [שהם ראשי תיבות דשא, וכתוב "בנאות דשא ירביצני", שבשלושת אלו מרביצים לאדם], וממילא האדם קיבל את הסבל בעבודת ה', ומימש את היסורים של עול תורה ומצוות ומעשים טובים, ומי שמממש את הקושי שלו בחיים בעבודת ה', לא יצטרך לממש בדברים אחרים, בא זה וכיפר על זה, אבל אדם שלא רוצה לממש את הקושי על עבודת ה', לא תעזור לו שום השתדלות גשמית בחיים, לא ירבה ולא ימעט לא יוסיף ולא יגרע!

אומר בעל התיבות שלום, **לכל יהודי יש רגעים בחייו שהוא זקוק בחושן הכי חזק**, ואז הוא צועק לקב"ה ולא נענה, יש הסתרה נוראה, וכמו שכתוב "ואנכי הסתר אסתיר פני", ה' מסתיר פניו ברוחניות ובגשמיות, הכל אטום חתום וסתום!

כל יהודי עובר את זה בחיים, כל יהודי עובר את הנסיון של להשמיד להרוג ולאבד, וה' לא נמצא אותו, ברגעים החשובים ביותר, ה' לא אתו, **את הרגעים האלו צריך לצלוח**, ואיך הוא יעבור את הנסיון? בשעה שהוא בוטח בה', למרות שהקב"ה לא איתו ומראה לו שהוא רחוק ממנו, זה הזמן לסמוך ולבטוח בה'.

חז"ל (תענית כה.) מספרים על ר' אלעזר בן פדת שהיה מורה הוראה גדול בישראל, אבל היה עני מרוד וחי בדוחק נורא!

יום אחד עשה הקצת דם (לצורך בריאות), ולא היה לו מה לאכול לאחר ההקזה מרוב שהיה עני. הוא אכל ראש של שום והתעלף. באו חכמים לבקרו, וראוהו שהוא שוכב מעולף בוכה ומחייך ויוצא לו ניצוץ מאפו.

כשהתעורר שאלוהו "למה בכית ואח"כ חייכת?" אמר להם "דיברתי עם הקב"ה ושאלתיו עד מתי אצטער בעולם הזה", אמר לו

רוצים שנה טובה ומבורכת?

בכל ערב יום כיפור עורך הרה"ג דניאל זר שליט"א
פדיון נפש לשנה טובה ומבורכת!
בכה הפדיון לבטל גזרות רעות ולהשפיע על האדם
ישועות גדולות!

